

[Landbrugsministeren.]

og jeg var dengang udsat for nogen kritik, fordi jeg også tillod mig at forelægge dem for landbokommissionen, og det er da også sådan, at forslagene har været behandlet i landbokommissionen. Noget af det, jeg erindrer, var, at venstres medlemmer gav udtryk for, at de ikke var i stand til at tage stilling til dem i denne kommission. Det faldt helt i tråd med partiets ønske om, at stillingtagen skulle ske i markedsudvalget, så det skal jeg ikke sige noget til. Det kunne måske også være forårsaget af, at tiden ikke var alt for rigelig, da vi behandlede disse forslag.

Det glæder mig for så vidt, at det ærede medlem hr. Niels Eriksen ikke vil socialisere landbruget; så er han jo dér i overensstemmelse med vel næsten alle i denne sal, i hvert fald er han i overensstemmelse med mig, for det har jeg ingen som helst lyst til, og jeg kan sige, at det er lovforslaget da heller ikke udtryk for. Jeg tror, at det ærede medlem ikke helt har studeret lovforslaget, selv om hans tale gav udtryk for, at han havde studeret både forslag og bemærkninger i øvrigt. I den nye § 8 a, stk. 3, er der nemlig foreslået en begrænsning i forkøbsretten, således at staten ikke kan købe al jorden. Efter dette kan jeg sige, at meningen er, at forkøbsretten skal omfatte det, jeg vil kalde de truede områder, de områder, hvor faren er størst for, at udlændinge skal opkøbe dansk jord, og derudover skal det være som nu, men i øvrigt skal der i alle tilfælde være forkøbsret, når en mand, der har en ejendom, køber en ejendom mere. Dette er på én gang en udvidelse og også en væsentlig begrænsning i forhold til det at have forkøbsret til al fast ejendom i landet. Når bestemmelsen om, at der skal være forkøbsret i alle tilfælde, hvor en mand, der har en ejendom, køber én mere, er indsat, er det for at sikre, at andre, mindre bruges behov for supplerende kan tilgodeses; en sådan bestemmelse vil betyde en bedre landbrugsstruktur end at give storlandbrugere mere jord, som jeg sagde det for et øjeblik siden.

Jeg kan da også til beroligelse for flere medlemmer sige, at staten vil ikke, som jeg allerede har sagt, købe al jord, og den vil ikke som ejer ligge inde med al den jord, den køber. Staten vil i udpræget grad videre-

sælge landbrugsjord til landbrugsformål. Det er ikke meningen, at staten skal købe al jord og beholde den. Jorden skal kun købes, når det er en samfundsinteresse at gøre det, og den skal sælges, når samfundsinteresser ikke går stærkt imod det. I alt fald vil det areal, der beholdes, kun blive en meget lille procent af det samlede areal.

Det er meningen, at forkøbsretten skal give sælger samme stilling, som han ville have ved salg til anden køber. Det er blevet betvivlet af forskellige, men det vil jeg gerne være med til at klargøre i lovforslaget, hvis det er nødvendigt, hvad jeg nu ikke mener det er. Forkøbsretten generer ikke landbrugserhvervet, som man har hævdet. Den har ikke gjort det, og den hindrer ikke landmænd i at sælge på de vilkår, der kan opnås i det frie marked, og det er heller ikke meningen med det forslag, jeg har fremsat.

Man har spurgt, hvor mange penge jeg skal bruge til jordkøb. Ja, det afhænger jo af udviklingen. Jeg tror ikke, det bliver et kæmpebeløb, og det bliver vel nok slet ikke lige straks, men jeg kan ikke nævne bestemte beløb for noget, som jeg ikke bestemt ved.

Jeg tror, at jeg hermed har svaret på de fleste af de bemærkninger, der har været fremført vedrørende de enkelte områder.

Om lovforslagene i almindelighed vil jeg gerne til sidst sige følgende. Nødvendigheden af denne lovgivning vil blive størst, hvis Danmark kommer med i et større fællesskab; så er den efter min mening afgjort nødvendig, og så er det næppe muligt at slække ret meget på det, der her er foreslået. Men det, at lovene er mest nødvendige, hvis Danmark kommer med i et større fællesskab, hindrer ikke, at meget i disse love vil virke hensigtsmæssigt også under de nuværende forhold.

For mig er det væsentligt at sikre de små brug en mulighed for supplerende, og det ville være mindre rimeligt at gennemføre bestemmelser om samdrift, hvis vi ikke samtidig søgte at sikre fremskaffelse af tillægsjord til de små brug, før vi supplerer de store. Det er mit håb, at disse loves hensigt, som er at bevare jorden for danskerne og landbrugsjorden fortrinsvis for landbrugere, vil blive støttet og styrket under udvalgsbehandlingen. Det vil da tillige betyde en styrkelse af landbruget og af de